

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
CJV

Sagsnr.
2013-12103

Doknr.
192019

Dato
17-01-2014

Notat om kommunalbestyrelsens mulighed for at anlægge erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har påført kommunen et tab

Baggrund

En kommune har spurgt, hvorvidt en afgørelse fra Statsforvaltningen, hvorved Statsforvaltningen har tilkendegivet, at Statsforvaltningen ikke har fundet anledning til at overveje, om der er grundlag for at anlægge erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer i medfør af kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1, er "udtømmende" i den forstand, at kommunalbestyrelsen er afskåret fra at anlægge erstatningssag, samt om kommunalbestyrelsens eventuelle anlæg af en sådan erstatningssag vil kræve et flertal i kommunalbestyrelsen.

I den anledning har Økonomi- og Indenrigsministeriet meddelt kommunen følgende:

I. *Statsforvaltningen* kan i henhold til kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1 – i realiteten på kommunens vegne – anlægge erstatningssag mod kommunalbestyrelsesmedlemmer, som er ansvarlige for, at kommunen er påført et tab.

Det fremgår af den kommenterede kommunestyrelseslov s. 450 ff., at et erstatningsansvar mod kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har påført kommunen et tab, alene kan gøres gældende af Statsforvaltningen eller kommunalbestyrelsen. Borgerne har ingen søgsmålskompetence. Der kan tillige henvises til betænkning nr. 1395/2000 (tilsynsbetænkningen) side 128, 2. afsnit.

Statsforvaltningen kan ikke pålægge en kommunalbestyrelse at rejse et erstatningskrav eller gennemføre et erstatningssøgsmål, men ved at undlade at rejse et erstatningskrav eller undlade at gennemføre et erstatningssøgsmål kan kommunalbestyrelsen dog efter omstændighederne ifalde et selvstændigt erstatningsansvar, som Statsforvaltningen kan reagere over for i medfør af kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1.

Ved Statsforvaltningens afvejning af, om der skal anlægges erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer i henhold til kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1, skal Statsforvaltningen foretage en vurdering af, om de pågældende ved domstolene må antages at ville blive idømt erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Statsforvaltningen skal dermed vurdere, hvorvidt der foreligger en uforsvarlig adfærd, som kan tilregnes den eller de pågældende som forsætlig eller uagtsom, og om der som en forudselig følge heraf er opstået et tab for kommunen.

Klarhedskriteriet finder ikke anvendelse i forbindelse med Statsforvaltningens anlæg af erstatningssag i henhold til kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1, idet der ved domstolenes behandling af sagen vil blive skabt klarhed over, hvorvidt der foreligger et erstatningsgrundlag eller ej. Afgørelsen træffes således i sidste ende af domstolene.

II. Det er hensigten med kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1, at Statsforvaltningen som tilsynsmyndighed – via domstolene – kan gennemtvinge en bestemt adfærd, nemlig at få kommunens tab dækket af de ansvarlige kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Forarbejderne til kommunestyrelseslovens § 50 c, stk. 1, udtaler sig ikke om, hvornår *kommunalbestyrelsen* kan eller skal anlægge erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, der har påført kommunen et tab. Det må derfor lægges til grund, at kommunalbestyrelsen i kraft af kommunens status som skadelidte kan anlægge en sådan erstatningssag efter dansk rets almindelige erstatningsregler herom.

Grundsætningen om økonomisk forsvarlig forvaltning må desuden antages at medføre, at kommunalbestyrelsen efter omstændighederne kan være forpligtet til at forfølge et tab, som kommunen har lidt i kraft af et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmers uforsvarlige adfærd.

Grundsætningen om økonomisk forsvarlig forvaltning må dog samtidig antages at medføre, at kommunalbestyrelsen ikke kan anlægge og føre en omkostningstung erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, hvis sagen på forhånd er åbenbart udsigtsløs, hvis omkostningerne ved at føre sagen står i klart misforhold til sagens genstand, eller hvis muligheden for at inddrive det skyldige beløb hos de pågældende kommunalbestyrelsesmedlemmer må anses for ganske beskedne.

Kommunalbestyrelsens adgang til at få tilkendt erstatning er endvidere begrænset af de almindelige forældelsesregler.

III. Det forhold, at Statsforvaltningen i sin egenskab af tilsynsmyndighed har undladt at anlægge en erstatningssag over for et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, fordi Statsforvaltningen har vurderet, at domstolene ikke vil nå frem til, at der foreligger et erstatningsgrundlag, kan principielt ikke i sig selv antages at afskære kommunalbestyrelsen fra at anlægge en erstatningssag efter dansk rets almindelige erstatningsregler med henblik på at få dækket et tab, som kommunen menes at være påført af et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Det synes derfor alene at være de almindelige forældelsesregler samt grundsætningen om økonomisk forsvarlig forvaltning, der kan afskære kommunalbestyrelsen fra at anlægge en erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer efter dansk rets almindelige regler herom.

Statsforvaltningens beslutning – og den bagvedliggende vurdering – om, hvorvidt der er grundlag for at anlægge erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, må imidlertid indgå i kommunalbestyrelsens vurdering af, om der kan antages at foreligge et erstatningsgrundlag, og dermed om et sagsanlæg vil være en økonomisk forsvarlig disposition.

Det bemærkes, at såfremt Statsforvaltningen har fremsat et bodstilbud i henhold til kommunestyrelseslovens § 50 d, er både Statsforvaltningen og kommunalbestyrelsen afskåret fra at anlægge erstatningssag indtil, boden enten er afvist eller ikke er rettidigt indbetalt. Der henvises herom til den kommenterede kommunestyrelseslov s. 461.

IV. Det følger af kommunestyrelseslovens § 11, stk. 1, at ethvert medlem af kommunalbestyrelsen for denne kan indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom.

Det følger videre af kommunestyrelseslovens § 11, stk. 3, at kommunalbestyrelsens beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen kan således fremsætte forslag til beslutning om, at der skal anlægges en erstatningssag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, men en positiv beslutning herom kræver, at et flertal i kommunalbestyrelsen stemmer for.

V. Økonomi- og Indenrigsministeriet er ikke rekursinstans for så vidt angår Statsforvaltningens afgørelser om ikke at anvende kommunestyrelseslovens § 50 c, men ministeriet kan tage en sådan sag op af egen drift, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter. Dette følger af kommunestyrelseslovens § 52, stk. 3.